

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8721200736
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8721200736.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Eduarda Valenčina a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX/X, XXX XX C., proti žalovanému: HOME CREDIT Slovakia a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému: Advokátska kancelária Goliášová Gabriela s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1.243,66 eura s príslušenstvom, takto o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 21Csp/19/2021 – 139 zo dňa 06.10.2022,

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto :
„I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že súd rozhodne o trovách konania uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou, súdu elektronickým podaním doručenu dňa 16.03.2021, domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.243,66 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 2. dňa po dni doručenia žaloby a náhrady trov konania.

V odôvodnení žaloby uviedla, že v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp.zn.13Ro/611/2014 o zaplatenie sumy 1.664,50 eura bola ako žalovaná spotrebiteľka úspešná a žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 15.12.2020, bolo v ňom uvedené, že úver z úverovej zmluvy zo dňa 3.5.2004 je bezúročný a bez poplatkov.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vzniesol námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade práva na vydanie práva z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu dobu a trojročnú objektívnu dobu. V deň podania žaloby bol nárok žalobkyne premlčaný v objektívnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť od poslednej splátky úveru, t.j. 18.02.2015 a uplynula 18.02.2018.

Z dokazovania vykonaného v priebehu celého konania mal súd prvej inštancie za rozhodujúce, vzhľadom na argument žalovaného o premlčaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia kde zákon stanovuje subjektívnu aj objektívnu premlčaciu dobu, prioritne posúdiť, či žalobou uplatnený nárok bol na súde uplatnený včas. Žalobkyňa tvrdila, že až z konania vedeného na súde pod sp.zn. 13Ro/611/2014,

ktorého výsledkom bol rozsudok z 21.10.2020, z odôvodnenia rozsudku, sa dozvedela, že žalobca nemá nárok na zaplatenie nedoplatených splátok úveru z dôvodu, že došlo k porušeniu spotrebiteľských právnych noriem. Žalobkyňa tvrdila, že vzhľadom na to, že žaloba bola podaná v roku 2001 a rozsudok vo veci 13Ro/611/2014 bol vydaný v októbri 2020, nemohla jej uplynúť subjektívna premlčacia doba, a objektívna premlčacia doba má byť aplikovaná desaťročná.

Súd prvej inštancie uviedol, že pôvodný vo veci súdom ním vyhlásený rozsudok z 24.10.2021 bol uznesením odvolacieho súdu č.k. 9CoCsp/15/2022 – 92 zo dňa 26.04.2022 zrušený, a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch zrušujúceho uznesenia odvolací súd upriamil pozornosť súdu prvej inštancie na ust. § 54a, časť vety pred bodkočiarkou Občianskeho zákonníka, účinného v čase rozhodovania prvoinštančného súdu, podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Odvolací súd súčasne poukázal na to, že podľa dôvodovej správy k zákonu č. 343/2018 Z.z., ktorým bolo predmetné ustanovenie do Občianskeho zákonníka doplnené, sa táto úprava vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj dodávateľa. Na súde rozhodujúcom o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy je posúdiť, v konkrétnych skutkových okolnostiach, to, či uplatnený nárok nie je premlčaným. Odvolací súd uviedol, že rozhodnutie prvoinštančného súdu z 24.11.2021 nedáva odpoveď na zásadnú námietku žalovaného po podaní žaloby na súd, o premlčaní nároku. Uviedol taktiež, že nie sú zrejmé dôvody, pre ktoré bol podaný návrh na povolenie obnovy konania vedeného na súde pod sp.zn. 13R/611/2014, v ktorom bol vydaný platobný rozkaz, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.12.2014, pričom obnova tohto konania bola povolená na základe rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 15Csp/20/2017 – 54 z 25.03.2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 12Co/117/2019 – 81 zo dňa 14.05.2020.

Po doplnení dokazovania, v intenciách usmernenia odvolacím súdom, súd prvej inštancie doplnil dokazovanie aj listinami Okresného súdu Poprad zo spisov v konaniach 13Ro/611/2014, 15Csp/20/2017, úverovou zmluvou, zmluvnými podmienkami, výpisom čerpania splátok a úhrad a žalobu pre premlčanie zamietol.

Pri právnom posúdení odkázal na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 100 ods. 1, 2, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP, vychádzajúc z úspechu žalovaného vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa z dôvodu nesprávnych, neúplných skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa žalobkyne súd prvej inštancie nesprávne posúdil plynutie premlčacej doby pokiaľ vychádzal z dátumu poslednej úhrady a od tohto momentu odvíjal začiatok plynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby. Správne mal aplikovať 10 ročnú premlčaciu dobu, ktorej aplikácia podľa žalobkyne vyplýva z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C – 485/19. Žiadala preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že pokiaľ žalobkyňa odvolanie opiera o aplikovanie 10 ročnej premlčacej doby, je nevyhnuté upozorniť na skutočnosť, že aj v prípade spotrebiteľskej úverovej zmluvy prichádza do úvahy aplikácia objektívnej, ako aj subjektívnej premlčacej doby. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nie je možné oprávnenému priznať. V prípade žalovanej úverovej zmluvy žalobkyňa nepochybne mala vedomosť o absencii náležitosti úverovej zmluvy najneskôr dňa 02.05.2017, kedy podala žalobu o obnovu konania (konanie vedené pred Okresným súdom Poprad pod sp.zn. 15Csp/15/2017), v ktorej priamo uviedla, že úver poskytnutý navrhovateľom na základe úverovej zmluvy č. 5404019616 zo dňa 03.05.2004 je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že veriteľ porušil § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na vedomosť žalobkyne o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru už dňa 02.05.2017, došlo najneskôr dňa 02.05.2019 k premlčaniu žalovaného nároku keďže žaloba bola podaná na súd dňa 15.03.2021. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.09.2021 v konaní vedenom pod sp.zn. 5Cdo/29/2021, kde tento súd uviedol, že je potrebné vychádzať z momentu, kedy si žalobca sám musel byť vedomý, že bez existujúceho právneho dôvodu previedol na účet žalovaného určitú čiastku, resp. čiastky. Žalovaný preto uviedol, že zotrváva na svojom názore o premlčaní žalovanej sumy a žiadal rozsudok ako vecne správny potvrdiť a žalovanému priznať náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k jej odvolaniu uviedla, že v návrhu na obnovu konania poukázala na neprijateľné podmienky a na to, že úverová zmluva nemá náležitosti vyplývajúce zo zákona o spotrebiteľských úveroch, Podaním návrhu chcela vedieť skutočnú výšku dlhu, nemala vedomosť, že vzniklo bezdôvodné obohatenie. Po povolení obnovy konania sa až z rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2020 dozvedela, že vzniklo bezdôvodné obohatenie. Žaloba na vydanie bezdôvodného obohatenia tak bola podaná včas. Podľa žalobkyne subjektívna premlčacia lehota nemôže plynúť od podania návrhu na obnovu konania, t.j. od 02.05.2017, ale až od vydania rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2020, pričom žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná dňa 16.03.2021. Podľa žalobkyne tak pohľadávka nie je premlčaná v subjektívnej premlčacej dobe. Žiadala preto, aby jej bolo priznané bezdôvodné obohatenie.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasledujúcich CSP. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 2.8.2023 (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru o tom, že odvolaniu žalobkyne nebolo možné vyhovieť.

6. Predmetom konania je žalobkyňou dňa 16.03.2021 na súde uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, kvantifikovaného sumou 1.243,66 eura, ktorá predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú žalobkyňa veriteľovi z úverovej zmluvy reálne zaplatila, t.j. sumou 9.112,74 eura a sumou, ktorú ako úver vo výške 7.671, 93 eura vyčerpala. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania, aj vzhľadom na ust. § 54a časť vety pred bodkočiarkou Občianskeho zákonníka, účinného v čase, keď o nároku uplatnenom žalobou rozhodoval súd, podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať ani ho platne zabezpečiť, ktorá úprava vzťahuje sa na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t.j. spotrebiteľa aj dodávateľa, podstatným bolo posúdiť, či nárok uplatnený na súde bol uplatnený včas.

7. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

8. Z dokazovania realizovaného súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa podala na Okresnom súde Poprad dňa 02.05.2017 návrh na obnovu konania vo veci právoplatného platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Poprad pod sp.zn. 13Ro/611/2014 zo dňa 27.11.2014, v ktorom jej bola platobným rozkazom uložená povinnosť zaplatiť žalovanému (tam žalobcovi) sumu 1644,50 eura s príslušenstvom. Z návrhu na povolenie obnovy konania vyplýva, že platobný rozkaz bol vydaný bez toho, aby bolo prihlíadané na spotrebiteľské právo, pokiaľ by sa tak bolo stalo, úver, ktorý jej bol poskytnutý bol by považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Z návrhu vyplýva, že nové skutočnosti sa žalobkyňa dozvedela po konzultácii so združením Brániť sa oplatí – BSO, a to dňa 28.04.2017, o čom má svedčiť písomnosť zo dňa 28.04.2017, ktorú k návrhu pripojila. Rozsudkom č.k. 15Csp/20/2017 – 54, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 12Co/117/2019 – 81 zo dňa 14.05.2020 bola povolená obnova konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 13R/611/2014; predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 02.06.2020.

9. Ak z dôkazných prostriedkov, listín zo spisu sp.zn. 15Csp/20/2017 vyplýva vedomosť žalobkyne o tom, že úver, ktorý jej bol žalovaným poskytnutý, má byť úverom bezúročným a bez poplatkov, o čom sa, ako sama uviedla, dozvedela dňa 28.04.2017, a k čomu predložila aj písomnosť z uvedeného dňa, a ak žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia podala na súde dňa 16.03.2021, je zrejmé, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnila po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, ktorá je dvojročná, a uplatnený nárok, ako nárok premlčaný nebolo možné žalobkyňi priznať.

10. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie, ako rozhodnutie vo výrokoch vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396, v spojení s § 262 ods. 1, podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto mu odvolací súd priznal voči neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Kvantifikáciu trov zrealizuje súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).